

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: The Provincial Library
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК VI.

Ч. 94.

ВІСНОК, 26. СЕРПНЯ 1924.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, AUGUST 26th, 1924.

№ 94.

VOL. VI.

Німецькі і французські комуністи зводять боротьбу проти прийняття репараційного плану Доса

ФРАНЦУСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ УХВАЛИВ ПРЕМІЄРОВИ ЕРРІО ВОТУМ ДОВІРИ.

Провідник комуністичних послів Марсель Кашен заявляє, що Дос репрезентує американський імперіалізм.

ПАРИЖ, 25. серпня. — Французський парламент одобрив вчора рано підписання французькою делегацією протоколу в справі введення в життя плану Доса та ухвалив прем'єрові Ерріо вотум довіри за його працю на лондонській конференції.

Вотум довіри ухвалено 336 голосами проти 204.

Дебата над звітом Ерріо з репараційної конференції розпочалася ще в четвер по скінченню промови прем'єра.

Тоді опозиція поставила була внесок на відложення дебати до часу, поки план Доса буде розіграний парламентарною комісією закордонних справ. Цей внесок перепав.

В суботу рано опозиція знову поставила внесок на відложення дебати, однак і на цей раз внесок перепав. За внеском було 209 голосів, проти — 305.

Підчас дебати над звітом

НІМЕЦЬКІ КОМУНІСТИЧНІ ПОСЛИ НЕ ДАЮТЬ ГОВОРИТИ КАНЦЛЕРОВИ МАРКСОВИ.

Президент парламенту Вальраф покликав поліцію і викинув силою комуністичного посла Шварца.

БЕРЛІН, 23. серпня. — Німецький парламент зібрався вчора по полудні, щоби вислухати звіту канцлера Маркса з лондонської репараційної конференції. Та через обструкцію комуністичних послів голова правительства не міг видогосити своєї промови.

Комуністичні послы встали зі своїх місць і почали домагатися амністії для політичних в'язнів. Ціле крайно-ліве крило парламенту було на ногах. Канцлер пробував говорити, але оклики за амністією заглушили слова Маркса.

Президент парламенту Вальраф зарядив 20-хвилинну перерву, підчас котрої поліція силою викинула комуністичного посла Шварца. Його також виключено з 20 засідань парламенту.

Но скінченню перерви канцлер Маркс пробував знову говорити, однак і за цим разом комуністичні послы не допустили його до слова. Президент Вальраф закликав другий раз поліцію і зарядив дальшу перерву.

РУМУНСЬКИЙ УРЯД НАГРОМАДЖУЄ ВІЙСЬКО В БЕСАРАБІЇ І НА БУКОВИНІ.

Прем'єр Братіану заявляє, що нікотра закордонна держава не хоче уділити Румунії позички.

МОСКВА, 20. серпня. — Зі страху перед вибухом повстання в Бесарабії і на Буковині, Румунія нагромаджує в обидьох провінціях велику силу війська.

Рівночасно заведено там строгу цензуру на пресу і телеграми. Цензура не перепускає за кордон ніяких вістей від приватних осіб.

ХОЧУТЬ СКАСУВАТИ КАРУ СМЕРТІ.

МЕЛБУРН, Австралія, 24-го серпня. — Робітниче правительство Вікторії, котрого Дж. М. Прендергаст є тепер прем'єром, прокладає в парламенті законопроект в справі зне-

сення кари смерті в Вікторії і скасування биття нагаями у в'язницях в тім степі.

ДРЕЗДЕН, Німеччина, 24. серпня. — "Ді Вахт ам Райн" і інші німецькі патріотичні листи зістали виліновані з шкільних книжок в Саксонії.

З КРАЇНИ СЛІЗ І НЕДОЛІ

ЗАМАХИ НА ПОРОХІВНІ В ПОЛЬЩІ.

ЛЬВІВ, 2. серпня. — Недавно викрито заговор на складі амуніції у Львові. Кілька днів після того по черзі невідомі справники старалися виконати замах на подібні склади в Модліні, відтак в Бельску. В минулім тижні трох незнаних справників зачало стріляти на вартового в складі амуніції в Рудниках над Сяном. В усіх трох останніх випадках зранено тільки жовнірів. Польські часописи і військові круги є з тої причини дуже занепокоєні.

РОЗПРАВЛЯЮТЬСЯ З ДИДЧАМИ В ГАЛИЧИНІ.

В селі Медина невідомі справники убили власителя дібр Тадеуша Менцля та огра-

били двір. Імовірно ті самі справники напали також на другий двір коло Медини та важко поранили його власителя Сказегіна.

НА ГОРШІМ ШЛЕСКУ ЗНИЖЕНО ПЛАТНЮ.

ВАРШАВА, 21. серпня. — Заряди фабрик на польським Горшнім Шлеску повідомили робітників про знижку платні о 30 процент.

Спроби капіталістів продовжити день праці не вдалися.

НОВИЙ НАБІР ПОЛІЦІ В ПОЛЬЩІ.

Команди поліції у Варшаві, Лодзі, Кельцах, Любліні, Кракові, Познані та Торуні розписали конкурс на новий набір до поліції.

НОВІ НАПАДИ НА ПОГРАНИЧУ.

Дня 22. липня вночі в повіті Волошинським впаде знову вагата озброєних людей на село Загороддя.

Польські часописи доносять про очайдушну безлічність вагата, які повідомляють владу наперед, коли й де наступить напад.

СТРАПКИ В ПОЛЬЩІ.

Варшавський статистичний уряд подає, що в 1921 р. в Польщі було 477,037 страйкових робітників, в 1922 р. — 607,011, а в 1923 р. вже 849,500. Число втрачених робочих днів вносило в 1921 р. 1/2 мільона, а минулого року понад 6 мільонів. Найбільше потерпіла Лодзь і Горшній Шлеск.

ГЕН. ДОС І ГОЛОВА КУ КЛУКС КЛЕН ПРОТИ КАНДИДАТУРИ ЛА ФОЛЕТА.

ЕНВЕНСТОН, Ил., 20. серпня. — Вчора ввечером повідомлено тут офіційно генерала Чарльза Дж. Доса про іменований його заступником кандидата на президента з республіканської партії.

З цієї нагоди Дос вголосив свою кандидатську промову, в котрій виступив різко проти прогресивістів і їх кандидата Ла Фолета, а також проти демократів. Прогресивіст назвав небезпечними радикалами, а демократам закинув, що вимінують заяв про найважливішій справі Америки.

Натомість величав він консерватизм республіканців та підніс заслуги Куліджа і Гю-

за окол "розв'язання" європейського питання.

ГОНТІНГТОН, Вест Вірджинія, 23. серпня. — Описуючи сенатора Роберта М. Ла Фолета як "архи-ворога Америки", голова Ку Клукс Клен В. Г. Еванс заявив тут вчора ввечером, що його організація буде вести по цілій країні завзяту кампанію проти кандидатури Ла Фолета на президента.

Еванс сказав, що К.К.К. будуть пасивно відноситися до кандидатури Дейвіса і Куліджа, кандидатів демократичної і республіканської партій, так як вони репрезентують те, за чим стоїть Ку Клукс Клен, себто — американізм.

В ГОНДУРАС УБИТО АМЕРИКАНСЬКОГО І БРИТІЙСЬКОГО ГОРОЖАН.

ВАШІНГТОН, 23. серпня. — Американський віцеконсул в Пуерто Кастія, в Гондурасі, Вилард Д. Бюлек повідомив телеграфічно державний департамент, що там убито американського горожанина Дж. Гейтвуда Гемілтона і британського підданого Чарлса Ріммера.

Одержавши таке повідомлення, державний департамент зажадав негайно від американського віцеконсула в Гондурасі ближих інформацій.

Тут вважають, що убиство американського і британського горожан може потягнути за собою небажані наслідки для Гондурасу. Це убиство може послужити для претексту висилки американського війська до Гондурасу.

ПОПОВНИВ САМОВБІЙСТВО НА ЗНАК ПРОТЕСТУ.

ЛЬВІВ, 24. серпня. — Щоби запротестувати проти трактування, якого зазнають воєнні інваліди від польського правительства, один молодий інвалід поповнив тут самобійство.

Львів, 24. серпня. — Щоби запротестувати проти трактування, якого зазнають воєнні інваліди від польського правительства, один молодий інвалід поповнив тут самобійство.

АНГЛІШІ ДІСТАЛИ КОНЦЕСІЮ В ПОЛЬЩІ.

БЯЛИСТОК, Польща, 24. серпня. — Бритійська компанія дістала концесію на вируб лісів в добрах бувшого російського царя Николая II. Вируб

бане дерево буде доставлятися до Англії.

СПЕКА У ВІННІПЕГУ.

Цього року в Канаді майже не було літа. В червні і липні було досить холодно, за винятком кількох тепліших днів. Спекти в повнім того слова значно зовсім не було. Та ось в понеділок по полудні (дня 25. серпня), коли були писані ці рядки, у Вінніпегу панувала така спека, якої ніхто не зазнавав цього несприятливого літа. Також і попередніх пару днів було досить тепло.

І. Ю. КУЛИК І Д. В. ПАВЛОВ, ЧЛЕНИ РАДЯНСЬКОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ, У ВІННІПЕГУ.

Українські робітники вітають ентузіастично тов. Кулика на товариській забаві в Укр. Роб. Домі.

В п'ятницю рано прибув з Монреалу до Вінніпегу тов. І. Ю. Кулик, заступник офіційного представника С.Р.С.Р., а з ним член торговельного представництва, т. Д. В. Павлов, експерт-агроном, щоб познакомиться з тутешньою збіжжєвою інспекцією і елеваторською системою.

Коли місцеві товариші довідалися про прибуття т. Кулика до Вінніпегу, запросили його на товариську забаву, що відбулася з приводу відновлення сали Українського Робітничого Дому. Присутні на забаві товариші і товаришки устроїли

В п'ятницю рано прибув з Монреалу до Вінніпегу тов. І. Ю. Кулик, заступник офіційного представника С.Р.С.Р., а з ним член торговельного представництва, т. Д. В. Павлов, експерт-агроном, щоб познакомиться з тутешньою збіжжєвою інспекцією і елеваторською системою.

Коли місцеві товариші довідалися про прибуття т. Кулика до Вінніпегу, запросили його на товариську забаву, що відбулася з приводу відновлення сали Українського Робітничого Дому. Присутні на забаві товариші і товаришки устроїли

В понеділок т. Кулик відвідав вінніпегського робітничого мейора Дж. С. Фармера, який рад був цій візиті і прийняв т. Кулика дуже сердечно.

Тов. Павлов відвідав також Кемсек і околицю та познайомився з духоборськими кооперативними елеваторами.

Вечером до Порт Артур, щоб оглянути тамошні великі збіжжєві елеватори, після чого т. Кулик верне назад до Монреалу, а т. Павлов звідає ще виставу в Торонто.

УКРАЇНІЗАЦІЯ РАДЯНСЬКИХ УСТАНОВ НА УКРАЇНІ ПРОВОДИТЬСЯ УСПІШНО.

ХАРКІВ, 26. липня. — Українізація радянських установ на всьому терені України поступає скорим кроком вперед. Уряд і поодинокі установи не щадять труду і гроша, щоби це діло довести до успішного кінця.

В Київщині українізація установ почалася в серпні минулого року. По всіх державних установах, відділах Губерняльного Виконавчого Комітету і т. д. зорганізовано курси українознавства. На цих курсах викладається українську мову, економ. географію України, українське красне письменство та українське мистецтво.

Під цю пору в самому Києві при 51 установах існує 116

курсів українознавства. Кількість співробітників 15 державних установ, які вчаться на курсах, досягає 1,300 осіб. Не урядів і поодинокі установи не щадять труду і гроша, щоби це діло довести до успішного кінця.

Найкраще переводиться українізація в таких установах: Губерн. Вик. Комітет, шклярським трест, губ. фінансовий відділ, державні банки, міліція, земельне управління і народня освіта. Наведені установи українізовані майже в цілости.

ОРГАНІЗАЦІЯ СЕМІКЛАСОВИХ ШКІЛ ДЛЯ СІЛЬСЬКОЇ ДІТВОРИ НА УКРАЇНІ.

ХАРКІВ, 28. липня. — Підставовою школою на Україні є семікласова трудова школа. Однак такі "семілітки" існували доси лише по містах а сільська дітвора мусіла вдовлятися наукою в звичайних 4-класових сільських школах.

Такий стан річей кривдив незаможно сільську молодь — це добре розуміла компетентна шкільна рада. Щоби запобігти лиху, внісено постанову перевести семілітки, як підставовий тип школи Радянської України на село, рахуючи не менше одну школу на район та зорганізувати при них інтернати для дітей неза-

можнього селянства.

На Всеукраїнському з'їзді старшин губернських інспекторів внісено таку постанову: "Семірічні школи треба розподілити між містом і селом так, щоби вони обслуговували незаможнішій елементи села, в кожному разі в районі має бути хоч одна повна семірічна школа. Для цього призначається потрібні на це кредити".

Коли взяти на увагу високий рівень таких семірічних шкіл, то можна бути певним, що ці школи приносять до немого піднесення культури в українському селі.

ДАНІЯ КАСУЄ СВОЮ АРМІЮ І ФЛОТУ.

ЛОНДОН, 24. серпня. — Деспеша з Копенгаги доносить, що данський кабінет прокладає парламентові законопроект про розоруження, на підставі котрого данська армія і воєнна фльота будуть цілковито скасовані.

З сухопутного війська та

маринарки залишаться лише 7,000 людей в поліційнім корпусі. Військові будинки і терени будуть продані і гроші з них підуть на заплатавання державних довгів.

Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!